

DISCURS ACTES INSTITUCIONALS 9 D'OCTUBRE

Divendres, 4 d'octubre de 2019. 18.00 hores. Fundació Caixa Rural Vila-real

Diputada autonòmica, Sabina Escrig,

Vicerectora de Cultura i Relacions Institucionals, Carmen Lázaro Guillamón

Regidors i regidores de la corporació municipal,

Reina i dames de la ciutat

President de la Fundació Caixa Rural Vila-real, Enric Portalés, vicepresident,

Joan Batalla, director general, Manuel Cubertorer, i secretari, Josep Ramos

President de la Cooperativa Catòlica-Agrària, Juan Jose Ortells, director general, Sergio Fuster

Consellers i patrons de la Caixa i Fundació

Professors Carles Rabassa i Vicent Garcia Edo

Representants de les entitats locals i associacions de veïns, amics i veïns. Molt bona vesprada a tots.

Una salutació especial també al conseller d'Hisenda i Model Econòmic, Vicent Soler, qui, per motius d'agenda, ha hagut de marxar ja.

El 9 d'Octubre, els valencians i valencianes celebrem la nostra diada. Un dia que, des del període preautonòmic, representa el camí recorregut fins a hui des que, l'any 1238, el rei Jaume I va entrar a la ciutat de València. S'iniciava, d'aquesta manera, la història compartida del nostre territori.

Història compartida, però moltes vegades poc coneguda. O, almenys, no en la profunditat i les dimensions que mereixeria. Hui, amb l'excel·lent exposició cartogràfica que acabem d'inaugurar i les conferències d'aquesta jornada, hem pogut posar un granet d'arena més en la necessària tasca de difondre qui som i d'on venim. No ho podríem haver fet de millor manera que amb l'exposició cartogràfica i les ponències que acabem d'escoltar. Vicent Garcia Edo, Carles Rabassa, Carmen Lázaro, moltes gràcies per acompanyar-nos i ajudar-nos a entendre un poc millor la nostra història.

Conèixer el passat, els mapes històrics, els nostres Furs, com es van conformar les terres de la Plana... és important per a entendre el nostre camí cap al govern autonòmic. Autonomia que ens ha permés desenvolupar-nos, progressar i créixer com a societat fins a cotes que els nostres avantpassats no haurien pogut mai imaginar. Creiem en l'autogovern, inserit en un projecte comú d'Espanya; en la necessitat d'aprofundir en ell i caminar cap a majors nivells competencials –sempre acompanyats d'un finançament just i equilibrat-, per a seguir desenvolupant aquest projecte de país del que tan orgullosos ens sentim: la nostra Comunitat Valenciana.

Per això, perquè creiem en el projecte autonòmic com el millor marc possible per a seguir creixent i millorant la vida de les persones, per a Vila-real és tot un orgull haver estat escollida per la Generalitat Valenciana i la Universitat Jaume I

per a acollir aquestes jornades, inserides en la programació institucional per a commemorar el 9 d'Octubre.

La presència de la nostra ciutat a les institucions valencianes és també històrica. Si aquests dies, aprofitant l'obertura de portes que celebra la Generalitat amb motiu del 9 d'Octubre, qualsevol dels que esteu ací decidiu visitar el Palau de la Generalitat, descobrireu, a la sala Nova, el saló més emblemàtic de l'edifici, el nom de Vila-real estampat en els frescos d'una de les seues parets. Porta allí des de finals del segle XVI, com a representació gràfica de la presència de Vila-real en l'anomenat 'braç reial' de les antigues Corts del Regne de València i testimoni d'honor de la història de la representació dels valencians des del mateix moment de la seua fundació.

Fa uns anys, el president de la Generalitat, Ximo Puig, ens va reunir a totes les viles reials en un acte de memòria històrica i municipalisme al Palau. I, enguany, de nou, les commemoracions de la diada valenciana tornen a posar en valor la importància històrica de les viles reials, el paper de Vila-real, en l'esdevenir històric del nostre país i en els òrgans de representació i govern del territori valencià. Ho fem amb aquestes jornades i amb les banderoles de les reines valencianes que lluïm les viles reials aquests dies, agermanades novament amb motiu del nostre aniversari com a poble. La nostra banderola l'haureu pogut vore ací al costat, penjada de la balconada de l'Hostal del Rei, l'únic edifici original de l'època fundacional que ens queda, on, per cert, va morir una de les nostres reines, Maria de Luna.

La pertinença al braç reial de les Corts era un honor que els vila-realencs de l'època van portar amb molt d'orgull. Tant és així, que encara el tenim ben

present en el nom de la nostra ciutat, que determina la fundació de la 'vila' pel rei Jaume I: Vila-real. Aquest privilegi no era poca cosa, ja que suposava que la ciutat no havia de sotmetre's a més poder ni voluntat que els del rei, a diferència dels territoris de senyoriu.

Però la presència de Vila-real en les antigues Corts medievals no acaba ací. Fins i tot, van arribar a celebrar-se sessions de les Corts a la nostra ciutat, cap als anys 1373-74. Més endavant, ja en el segle XVI, Vila-real va ser una de les 'viles' amb majors privilegis. D'eixa època daten els Síndics Pere Gil (1510) o Rafael Martí de Vicianà (1542). També d'eixa època, per cert, l'Arxiu Municipal de Vila-real conserva una exemplar dels antics Furs de València (1547-48).

Vila-real, doncs, ha sigut, des de la seua fundació pel rei Jaume I en 1274, un municipi influent i clau en l'esdevenir del territori valencià. La nostra vocació, i així ho hem demostrat, és no deixar de ser-ho mai.

Ens sentim orgullosos de formar part d'aquest projecte col·lectiu que és el País Valencià. Una terra de bona gent, honrada, esforçada i treballadora. Una terra que ha lluitat durant segles per portar endavant un projecte propi, que ens identifica i vertebrava a tots en una identitat compartida, des de Vinaròs fins a Oriola. Tots a una veu, com diu la marca institucional de la Generalitat.

Aquesta veu parla d'unitat, de germanor, de competitivitat, de tradicions, de cultura i identitat, d'educació, d'innovació i treball de la terra, de salut, de progrés i de futur. I tot ho diu en una llengua que és la nostra, el valencià. Una llengua que és part fonamental del que som, al marge de debats polítics estèrils i, afortunadament, cada dia més obsolets. Perquè una llengua no pot ser una

espasa ni un escut per a cap guerra; ben al contrari: és el vehicle de l'arma més poderosa i a la vegada innocua que existeix: la paraula, el diàleg.

A Vila-real estem ben orgullosos de parlar i defensar la nostra llengua. I hui també, en el marc de les commemoracions del 9 d'Octubre, ho celebrem amb els actes del Correllengua, organitzats per Acció Cultural i la nostra Regidoria de Normalització Lingüística. Només acabar aquestes jornades, els convida a tots a participar també en aquests actes, que simbolitzen l'estima per la llengua amb la qual hem nascut i crescut, com a poble i de manera individual. I, sobretot, la necessitat de seguir treballant i lluitant per garantir el seu ús social i, en definitiva, el diàleg entre els nostres pobles.

Moltes gràcies per la seua atenció i feliç 9 d'Octubre.